

Η ΕΞ ΑΔΟΥ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

Διδαχθεῖσα τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις
Δημοτικοῦ Θεάτρου τὴν 13 Ἀπριλίου 1891.

(Τῷ ἀγαπητῷ φίλῳ Ἰωάννῃ Μ. Καζάκῳ.)

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣ, τελειόφοιτος τῆς
νομικῆς πρὸ δεκαετίας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΑΛΣΑΜΟΣ, φίλος του,
δικηγόρος.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΦΥΚΑΡΗΣ, ἀπόστρατος
ὑπολοχαγός.

ΜΑΡΙΓΟΥΔΑ, ἀνεψιά του.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ, συμβο-
λαιογράφος.

ΠΡΩΤΟΙ ΔΙΔΑΞΑΝΤΕΣ

Ε. Βορασέρας

Π. Λαζαρίδης

Ε. Παυτόπουλος

Φ. Δημητρουλοπούλου

Χ. Δημητρουλόπουλος

Ἡ σκηνὴ σύγχρονος ἐν Ἀθήναις.

[Δωμάτιον παρὰ τῷ Δικαίῳ. Εἰς τὸ βάθος θύρα, δεξιᾷ παράθυρον.
Ἀριστερᾷ βιβλιοθήκη ἄνευ βιβλίων, παρ' αὐτῇ τράπεζα ἐφ' ἧς
ὑπάρχουσι τὰ πρὸς γραφήν. Δύο καθέκλαι.

ΣΚΗΝΗ Α'

ΔΙΚΑΙΟΣ, μόνος.

[Αἰρομένης τῆς αὐλαίας φαίνεται ὁ Δίκαιος καθήμενος εἰς τὴν τράπεζαν καὶ
ἔχων τὴν κεφαλὴν του ἐντὸς τῶν χειρῶν ὡς ἐπακουμβᾷ ἐπὶ τῆς τραπέζης.
Μετὰ στιγμήν ἐγείρεται].

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Νὰ ζῇ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῇ, ἰδοὺ τὸ ζήτημα,
εἶπεν ὁ Σαίξπηρος. Κολοκύθια! Ἔχεις τὸν τρόπο σου νὰ ζῇς;
πρέπει νὰ ζῇς· δὲν ἔχεις; νὰ μὴ ζῇς, ἰδοὺ τὸ λελυμένον! . . .
Ἐγὼ δὲν ἔχω, ἄρα πρέπει. . . . ναί, ναί, μάλιστα, πρέπει νὰ

μὴ ζῶ! Τετέλεσται! Ἀπεφασίσθη καὶ ὑπεγράφη, θὰ ἀποθάνω! Θὰ ἀποθάνω εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας μου, μόλις τριάκοντα Μαΐους δρέψας.... καὶ αὐτοῦς ὅλους μεταφορικῶς, διότι πράγματι ἓνα μόνον ἔχω δρέψει, καὶ αὐτὸν πέρυσι μετὴν Μαριγοῦλα, ἡ ὁποία, Κύριος οἶδε, πόσους νὰ ἔχη δρέψη, ἀφοῦ φέρει ἐπὶ τῆς ράχεώς της τριάκοντα καὶ ἕξ Φεβρουαρίους, ὧν οἱ ἑννέα μόνον, κατ' εὐτυχίαν της, ἔφερον τὸν σεβαστὸν ἀριθμὸν τῶν εἰκοσιν ἑννέα ἡμερῶν!.... Ἡ καυμένη καὶ αὕτη! Καλὸ κορίτσι, μὰ φτωχό.... Ἐχει τὸ ὀικὸ της, καθὼς λέν', μὰ πολὺ φτωχό· μόλις ἔχει ἑνδεκα χιλιάδες δραχμαῖς, ἐξ ὧν ἡ ἑννὴ εἰς κτήματα 'ς τ' Ἀναφιώτικα! Μιζέριες! Παληόκοσμος! Καλλίτερα λοιπὸν θάνατος νὰ ἡσυχάσω.... Ἀλλὰ ποῖον θάνατον νὰ προτιμήσω; [Σκίπτεται.] Τὴν ἄσιτίαν.... Καὶ μήπως δὲν ἤρχισα αὐτοκτονῶν, ἢ μᾶλλον δολοφονούμενος διὰ τοῦ μέσου τούτου; [Σκίπτεται.] Τί νὰ κάμω;.... Διάβολε, οὔτε πῶς νὰ σκοτωθῇ δὲν ξεύρει κανεὶς!.... [Σκεπτόμενος βηματίζει κατὰ πλάτος τῆς σκηνῆς.] Ἄ! εὔρον, εὔρον!.... Θὰ τινάξω τὰ μυαλά μου 'ς τὸν ἄερα, τοιουτοτρόπως ἀποδεικνύω καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, ὅτι εἶχα μυαλά.... ἀφοῦ τὰ ἐτίναξα!.... Εὐγε! Καὶ πρὸ αὐτῆς τῆς πύλης τοῦ Ἄδου εἶναι ἐφευρετικὸς ὁ ἄνθρωπος!... Μόνον πῶς νὰ ζήσω δὲν ἠμπόρεσα νὰ εὔρω.... Ἀλλ' ἄς εἶναι.... Μία ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Μαριγοῦλα, καὶ μία ἄλλη πρὸς τὴν κοινωνίαν δὲν θὰ ἦτο νομίζω περιττή.... [Κάθεται καὶ γράφει.] «Πολὺ ἀπέχω ἀπὸ τοῦ νὰ εἶμαι τρελός, ὥς θὰ θελήσουν νὰ με χαρακτηρίσουν τινές, λέγω τὴν ἀλήθειαν γυμνήν, ἀδιαφορῶν ἂν θὰ μοὶ ἐπιτραπῇ ἡ ταφή ἢ ὄχι· εἶμαι ἐχεφρονέστατος καὶ τίποτε περιπλέον, ἂν δὲν ἤμουν, θὰ ἔζων.... [Κτύπος εἰς τὴν θύραν] Ποῶς εἶναι;

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ, ἔξωθεν. — Ὁ κύριος Ἰούλιος Δικαῖος;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἐδῶ.

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ ἔξωθεν. — Ἀνοίξατε, σᾶς παρακαλῶ.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Δὲν εὐκαιρῶ, πρόκειται ν' ἀποθάνω....

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ ἔξωθεν. — Πολὺ κακὴν στιγμὴν ἐδιαλέξατε...

Ἐν τούτοις, σᾶς παρακαλῶ, ἀνοίξατέ μου...

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἀφοῦ ἐπιμένετε.... [Βαίνει καὶ ἀνοίγει τὴν θύραν τοῦ βήθους].

ΣΚΗΝΗ Β'

ΔΙΚΑΙΟΣ καὶ ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ εἰσερχόμενος. — Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλῶ πρὸς τὸν κ. Ἰούλιον Δικαῖον;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μάλιστα. Μετ' ὀλίγον μέλλοντα νεκρὸν καί....

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Σᾶς παρακαλῶ. Εἶμαι ὁ συμβολαιογράφος Ταβ. . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἦμουν πεπεισμένος, ὅτι θὰ εἴσθε συμβολαιογράφος, καθότι μέχρι τοῦδε μόνον ἄνθρωποι τοῦ ἐπαγγέλματός σας, δικαστικοὶ κλητῆρες καὶ λοιπὰ [κατ' ἰδίαν] παρόμοια ἀρπακτικὰ ζῶα [ὑψηλοφώνως] με ἐπεσκέψθησαν. . . .

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Μὲ ἀποστολὴν βεβαίως, ὅπως διόλου διάφορον τῆς ἰδικῆς μου

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἐννοῶ. Θὰ ἐμαντεύσατε τὸν σκοπὸν μου καὶ ἔρχεσθε διὰ τὴν διαθήκην μου. Δυστυχῶς ὅμως δὲν ἔχω τίποτε ν' ἀφήσω, ἐὰν μὴ μερικὰ χρέη καὶ τὸ πτώμά μου. . . .

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Σᾶς παρακαλῶ, ἀκούσατέ με, διότι εἶμαι κομιστὴς λαμπρῶν εἰδήσεων.

ΔΙΚΑΙΟΣ. Σᾶς ἀκούω, ἀφοῦ θέλετε.

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Εἴχετε θεῖον, ὀνόματι Δημήτριον Κονδυλοφόρον ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Νομίζω.

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Ὁ θεὸς αὐτός, κύριέ μου, ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν καθήκον.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἀμφιβάλλω. Ἦτο πολὺ ἀμελὴς περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν οἰανδὴποτε καθηκόντων !

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Καὶ ἐν τούτοις ὁ θεὸς σας αὐτός λοιπόν, κύριέ μου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀναγγείλω ὅτι σᾶς ἐγκαθιστᾷ γενικὸν κληρονόμον τοῦ τῆς ἐκ τετρακοσίων χιλιάδων δραχμῶν περιουσίας του

ΔΙΚΑΙΟΣ πίπτει ἐπὶ τοῦ καθίσματος. — Π. . . π. . . πῶς ! . . .

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Σᾶς βεβαιῶ.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Κύριε συμβολαιογράφε, προσέξατε. . . ἡ ἀστείότης αὐτή. . . .

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Ἡ πραγματικότητα, θέλετε νὰ εἰπῇτε. . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ συγκινημένος. — Μά. . . .

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Μήπως δὲν ἀποδέχεσθε τὴν κληρονομίαν ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ὁχι δά ! . . . Ἀλλά. . . . Καὶ δὲν μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ, εἶναι ὅλα μετρητὰ ἢ καὶ κτήματα ;

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Σχεδὸν ὅλα χρήματα !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Θεὸς σχωρέσοι τὸν τὸν καυμένον ! Καὶ τὸν εἶχα τώρα τελευταῖα ὅρισε σὰν σκυλί !

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Ἐρχομαι δὲ αὐτοπροσώπως νὰ σᾶς ἐγχειρίσω ἀντίγραφον τῆς ἐν τῷ συμβολαιογραφικῷ γραφείῳ μου κατατεθειμένης διαθήκης τοῦ μακαρίτου θείου σας.

ΔΙΚΑΙΟΣ δυσπιστῶν. — Μά. . . . μήπως ἀστειεύεσθε ;

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Οὐδέποτε συμβολαιογράφος ἀστειεύεται προκειμένου περὶ τοιούτων σοβαρῶν πραγμάτων Τὸ ἀντίγραφον τὸ ἔχω ἐδῶ

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Τὸ ἔχετε ἐδῶ ;

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Μάλιστα Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς τὸ ἀνγνώσω ἐγὼ ὁ ἴδιος. [Ἐξάγει ἐκ τοῦ θυλακίου του χαρτίον καὶ ἀναγινώσκει] « Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν κτλ. κτλ. » Οἱ τύποι δὲν σᾶς ἐνδιαφέρουν.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἐννοεῖται.

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Ἄς ἔλθωμεν ἀμέσως εἰς τὸ ἐνδιαφέρον χωρίον. [Ἀναγινώσκει] « Ἐγκαθιστῶ κληρονόμον μου τῆς ἐκ τετρακοσίων χιλιάδων δραχμῶν περιουσίας μου, τὸν ἐξ ἀδελφῆς ἀνεψιόν μου Ἰούλιον Δικαῖον. . . . »

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἄ ! μὰ τότε τότε θὰ ζήσω καὶ θὰ ἀποδείξω, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξωσι καὶ συμβολαιογράφοι

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Κομίζοντες εἰς τοὺς ἀνεψιοὺς τὴν εὐάρεστον εἰδησιν τοῦ θανάτου τοῦ θείου των. . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἔστω. . . . ὅπως θέλετε ἐγὼ ἄλλο ἤθελα νὰ εἰπῶ.

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ἀκούσητε καὶ τὸ τέλος τῆς διατάξεως Λοιπόν [Ἀναγινώσκει] « τὸν ἐξ ἀδελφῆς ἀνεψιόν μου Ἰούλιον Δικαῖον, ὑπὸ τὸν ὄρον »

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Πῶς ἔχει καὶ ὄρους ;

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Ἐνα μόνον !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἀκούσωμεν.

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ ἀναγινώσκει. — « . . . ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ φονεύσῃ ἐν μονομαχίᾳ τὸν Γεράσιμον Φυχάρην ἀπόστρατον ὑπολοχαγόν . . . »

ΔΙΚΑΙΟΣ. — ὦ διάβολε ! Ὁ ὄρος αὐτὸς μοῦ φαίνεται

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Ἀκούσατε ἔχει καὶ τὸ αἴτιον [Ἀναγινώσκει] « . . . ὅστις ἄλλοτε ποτὲ μὲ ἐρράπισεν ἐνώπιον πολλοῦ κόσμου, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ἔκτοτε νὰ δώσῃ ἱκανοποιήσιν. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐκπληρώσεως τῆς αἰρέσεως ταύτης, ὑποκαθιστῶ κληρονόμον μου τὸν φίλον Μενέλαον Ρεβέντην. . . κτλ. κτλ. »

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Κᾶπως δύσκολος μοῦ φαίνεται ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ὄρου, ἐν τούτοις θὰ προσπαθῶ νὰ ἱκανοποιήσω τὴν ἱερὰν σκιάν τοῦ προσβληθέντος θείου μου. . . .

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Τὸ καθῆκον τὸ ἀπαιτεῖ.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μᾶλλον αἱ τετρακόσαι χιλιάδες φράγκα.

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Ἡ ἀποστολή μου, κύριε, ἔληξε καὶ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλω τὰ σέβη μου !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Προσκυνῶ... ἀπαράμιλλέ μου συμβολαιογράφε!...

[Ὁ συμβολαιογράφος ἀνέρχεται τὴν σκηνὴν ὅπως ἀναχωρήσῃ]

ΔΙΚΑΙΟΣ. — ᾤ ! pardon ! pardon !... Ἐμπορεῖτε ἀπέ-
ναντι τῶν τετρακοσίων χιλιάδων δραχμῶν νὰ μοῦ δανείσετε καμ-
μιὰ δεκαπενταριὰ φράγκα ;... διότι ἐνδεχόμενον πρὶν ἱκανο-
ποιήσω τὴν σεβαστὴν σκιὰν τοῦ μακαρίτου θείου μου, ἢ κατ'
ἀνάγκην μίμησις τῆς τέχνης τοῦ Τάννερ καὶ Σούτση, νὰ μὲ φέρῃ
εἰς θέσιν μῆτε τὴν σκιὰν νὰ ἱκανοποιήσω μῆτε τὴν περιουσίαν
ν' ἀποκτήσω !

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ δίδων τῷ Δικαίῳ χρήματα. — Θὰ τὸ θεωρήσω ὡς
ὕποχρέωσίν μου.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Καὶ ἔννοια σας, τὰ ἔρισκομε.

ΤΑΒΟΥΛΑΡΙΟΣ. — Δοῦλός σας.

ΔΙΕΑΙΟΣ. — Προσκυνῶ. [Ὁ Ταβουλάριος ἐξέρχεται].

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΔΙΚΑΙΟΣ, μόνος.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Καὶ ἤδη εἶμαι πλούσιος... καὶ δὲν ἀποθνή-
σκω ! Αὐτὸ μοῦ ἔλειπε μόνον, ν' ἀποθάνω πρὶν ἢ ζήσω καθὼς
πρέπει. Μὰ κι' αὐτὴ ἡ ἰδέα τοῦ θείου μου τί σοῦ λέει ! Νὰ φο-
νεύσω ἐν μονομαχίᾳ τὸν Φυκάρην... πολὺ καλὰ... κι' ἂν μὲ
φονεύσῃ αὐτός, ὅπερ εἶναι καὶ ἐνδεχόμενον, τότε αἱ τετρακόσιαι
χιλιάδες φράγκα τί γίνονται ; Μπερδεμένα πράγματα
νὰ ἦταν τρόπος νά... μὰ ἐκεῖνη ἡ ὑποκατάστασις εἶναι ποῦ
μοῦ χαλάει τὸ μυαλό... Τί τοῦ ἦρθε τοῦ μακαρίτου νὰ κα-
θήσῃ νὰ συλλογισθῇ τέτοια πράγματα... ἦταν ἀνάγκη νὰ
ὑποκαταστήσῃ 'ς τῆς τετρακόσιαις χιλιάδες... Ἀἱ !... ὦ !
κακοῦργος σύμπτωσις ! ὦ ! τύχη δολοφόνος !... Ἡ κληρο-
νομία μὲ ἔκαμε νὰ λησμονήσω πῶς ὁ Φυκάρης εἶναι θεῖος τῆς
Μαριγούλας... ὦ τὴν καυμένην. πῶς τὴν λυποῦμαι... θὰ
χάσῃ κ' ἐμένα καὶ τὸν θεῖόν της, γιὰτὶ ἐγὼ ἐννοεῖται μὲ τετρα-
κόσαις χιλιάδαις φράγκα δὲν ἔχω καθόλου ὄρεξιν νὰ ὑπογυναί-
κωθῶ... Τί εἶναι ὁ κόσμος ! Ἐν μιᾷ στιγμῇ καὶ μόνη ἀνε-
τράπησαν τὰ πάντα... Ἐγὼ πλούσιος, ὁ Φυκάρης ὑποψήφιος
σκοτωμένος, ἡ Μαριγούλα... ᾤ ! αὐτὴ μόνη θὰ μείνῃ εἰς τὸ
statu quo... οὐχὶ βεβαίως τῆς ἡλικίας... Τί νὰ τῆς κάνω !...
Ἀτυχὴς ἡ κακομοίρα ! Ἀμ' ὁ θεῖός της ! Ἐτι ἀτυχέστερος.
Ἀνάγκη πᾶσα νὰ σκοτωθῇ... ἄλλοιῶς δὲν γίνεται... τί πάει
νὰ 'πῇ ! Νὰ χάσῃ τὴν κληρονομίαν... ᾤ ! μπᾶ, δὲν γίνεται
... Μὰ πῶς διάβολο θὰ τὰ καταφέρω. Ἐγὼ μῆτε σπαθὶ ξέρω

μήτε πιστόλι... Ἀδιάφορον ! Ἔτσι κ' ἔτσι ἐγὼ θὰ σκοτονό-
μουνα... ἂν τὸν σκοτώσω γίνομαι πλούσιος· ἂν μὲ σκοτώσῃ
μοῦ εἶναι τὸ ἴδιον !... Τί ; τί ; τί λέω ; τὸ ἴδιον ; Ἀ ! μπᾶ,
καθόλου ! Νὰ σκοτωθῶ μὲ τετρακόσιαις χιλιάδης φράγκα ! Ἀ !
μὰ αὐτὸ εἶναι πολὺ... εἶναι... εἶναι... καὶ ἐγὼ δὲν ξεύρω
τί εἶναι ! Μὰ ἔλα πάλι ποῦ δὲν γίνεται ἄλλοιῶς, ποῦ νὰ πάρῃ ὁ
διάβολος !... Δὲν εἶναι νὰ τοῦρθῃ κόλπος νὰ ξεμπερδεύωμε !...
Ἀχ ! θεῖε ! θεῖε ! γιὰ ἓνα ράπισμα δὲν εἶναι ἄδικο νὰ σκοτώσω
τὸν ἄνθρωπο ; ... δὲν εἶναι ἁμαρτία ; ... δὲν εἶναι ἀντευαγ-
γελικόν ; δὲν εἶναι [Κτυπὸς εἰς τὴν θύραν] Ποῖος εἶναι πάλι ;

ΦΥΚΑΡΗΣ, ἐξωθεν. — Ἀνοίξατε, σᾶς παρακαλῶ.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μετὰ τὸν συμβολαιογράφον, ἀφεύκτως κανένας
δικαστικὸς κλητῆρας θὰ εἶναι ! [Βαίνει καὶ ἀνοίγει τὴν θύραν].

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΔΙΚΑΙΟΣ καὶ ΦΥΚΑΡΗΣ

ΦΥΚΑΡΗΣ, εἰσερχόμενος. — Βεβαίως, δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς
εἶμαι γνωστός, ἂν καὶ αὐστηρότερον ἐξετάζων τις τὰ πράγματα
ἔπρεπε

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μήπως εἴσθε συμβολαιογράφος ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ὁχι δὲ ! . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Τότε ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ παρουσιασθῶ μόνος μου.
Εἶμαι ὁ Γεράσιμος Φυκάρης, ἀπόστρατος ὑπολοχαγός...

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Πῶς ! πῶς ! Εἴσθε ὁ κ. Φυκάρης ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ὅλος κι' ὅλος.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἀ μὰ, κύριε, σᾶς στέλλει ἡ Τύχη.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ὁχι δὲ !... ἡ ἀνεψιά μου μὲ στέλλει !...

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἡ . . . ἀνεψιά σας ! . . . [Ἰδία] Διάβολε !
[Γψηλοφώνως] Ἀδιάφορον, κύριε, εἴτε ἡ μία σᾶς στέλλει εἴτε ἡ
ἄλλη, πάντα εὐτύχημα εἶναι δι' ἐμέ ὅστις ἔχει νὰ σᾶς ἀναγ-
γεῖλῃ ὅτι ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἐκλέξητε τοὺς μάρτυρας...

ΦΥΚΑΡΗΣ ἰδία. — Μὲ προκαταλαμβάνει. Τυχερὴ εἶνε ἡ ἀνε-
ψιά μου [Γψηλοφώνως] Ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ἦλθον.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Δι' αὐτό ! [Ἰδία] Θὰ ἔλαβε φαίνεται γινῶσιν τῆς
διαθήκης. [Γψηλοφώνως] Καὶ τὸν τόπον.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Καλὲ τί τόπον . . . ἔς τὸ σπίτι μου γίνεται
αὕτῃ ἡ δουλειά, ἔτσι ἀποφεύγουμε καὶ τὰ περιττὰ ἐξοδα.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Καλὲ τί ἐξοδα ! . . . δύο ἀμάξια χρειάζονται,
ἄλλως τε τὰ πληρώνω ἐγώ.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἀφοῦ τὸ θέλετε, ἄς γείνη κ' ἔτσι, ἐμένα δὲν μὲ μέλει.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Νὰ προσδιορίσωμεν καὶ τὸν χρόνον.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ὅσον τὸ δυνατόν ὀργηγορώτερα.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Αὔριον.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Τόσω τὸ καλλίτερον . . . [ἰδίᾳ] Πῶς διάβολο ἔλεγεν ἡ ἀνεψιά μου πῶς τὴν ἐλησμόνησε.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Καὶ τὰ ὅπλα . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ὅχι δά ! δὲν ἀξίζει, κατηργήθη πλέον αὐτὸ τὸ ἔθιμον . . . Εἰς τὴν Μάνην μόνον . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ, ἰδίᾳ. — Μήπως ἐννοεῖ νὰ μονομαχήσωμεν μὲ τῆς γροθιαῖς ! [ῥψηλοφώνως] Μᾶ, νομίζω ὅτι χωρὶς ὅπλα δὲν γίνεται.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Τὰ νομίζω ὅλως διόλου περιττὰ καὶ βάρβαρα.

ΔΙΚΑΙΟΣ, ἰδίᾳ. — Καλὲ αὐτὸς εἶναι ἀγριάνθρωπος ! [ῥψηλοφώνως] Τότε πῶς θέλετε νὰ γίνη ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ὅπως γίνεται πάντοτε.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μὰ ἄνευ ὅπλων δὲν μονομαχοῦν, φίλε μου.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Δὲν μονομαχοῦν ! Καὶ ποιὸς σᾶς εἶπε τὸ ἐναντίον ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἀφοῦ ἀπορρίπτετε τὰ ὅπλα.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Καὶ νομίζετε ὅτι παντοῦ καὶ πάντοτε εἶναι χρήσιμα ; . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Τοῦλάχιστον εἰς τὰς ἀνθρωπινὰς μονομαχίας . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Εἰς τὰς μονομαχίας ναί, ἀλλ' εἰς τοὺς γάμους . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Εἰς τοὺς γάμους ! ; Τί θέλετε νὰ εἰπῇτε . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Θέλω νὰ εἰπῶ ὅτι θὰ κάμωμεν τὸν γάμον χωρὶς ὅπλα . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Τὸν γάμον ; ποιὸν γάμον ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Καὶ περὶ τίνος ὁμιλοῦμεν τόσῃν ὥραν ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Περὶ τίνος ; Περὶ τῆς μονομαχίας.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Τῆς μονομαχίας ; Ἀστειεύεσθε ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Καθόλου, φίλε μου. Ἐχῶ ἐντολὴν νὰ σᾶς φονεύσω.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Τ' ἀστεῖα εἶναι περιττά.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Δὲν ἀστειεύομαι διόλου καὶ ἐξηγοῦμαι. Ἐγνωρίσατε ποτὲ τὸν χύριον Κονδυλοφόρον ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Τὸν ἐγνώρισα, μάλιστα. Ἦταν ἓνας πολὺ-τιποτένιος . . . δειλός . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἀκριβῶς περὶ τοῦ δευτέρου ἐπιθέτου πρόκειται. Τὸν εἶχατε, μοῦ φαίνεται, ραπίσει . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Καὶ ἐνώπιον πολλοῦ κόσμου.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Εὖγε ! [Δίδων πρὸς τὸν Φυκάρην τὴν χεῖρα του] Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ, φίλε μου.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Πῶς ! σᾶς εἶχα προσβάλει καὶ σᾶς ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ὅχι !

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἀλλά ; . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἦτο θεῖός μου !

ΦΥΚΑΡΗΣ, ἀναπηδῶν. — Θεῖός σας ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μάλιστα καὶ ἔνεκα τούτου εἶμαι ἡναγκασμένος νὰ σᾶς ζητήσω ἱκανοποιήσιν διὰ τῶν ὅπλων, καὶ ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ σᾶς φονεύσω ! . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἀμφιβάλλω.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σᾶς λείψουν αἱ ἀμφιβολίαι, εἴαν τυχὸν ἔχετε τοιαύτας, καὶ νὰ ἐνδώσητε εὐχαρίστως ; . . . ἄλλως σᾶς βεβαιῶ, μὲ καταστρέφετε. . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Σᾶς καταστρέφω ! Ἄ ! τώρα ἀρχίζω νὰ ἀμφιβάλλω καὶ περὶ τῆς διανοητικῆς καταστάσεώς σας.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Περὶ αὐτῆς ἀμφιβάλλετε ὅσον θέλετε, δὲν μ' ἐνδιαφέρει καθόλου ! Ἡ μονομαχία ἀρκεῖ νὰ γίνῃ καὶ . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Μὰ ὁ κύριος αὐτὸς νομίζω ὅτι ἀπέθανε . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἰσα-ἰσα δι' αὐτὸ πρέπει νὰ σᾶς φονεύσω . . . Βλέπετε ἡ εὐγνωμοσύνη μοὶ ἐπιβάλλει τὸ καθήκον ν' ὀποδῶσω τὴν τελευταίαν αὐτὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν προσβληθεῖσαν σκιὰν τοῦ κεκοιμημένσου θεοῦ μου.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Καλὲ ! δὲν ἀφίνετε τώρα τὴν σκιὰν τοῦ μακαρίτου σὲ ἡσυχία ! Τί τῆς ὑπενθυμίζετε τέτοια πράγματα.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἀπ' ἐναντίας αὐτὴ εἶναι ποῦ μοῦ ὑπενθυμίζει Εἶναι βλέπετε ἐκδικητικὴ σκιά, διψᾷ αἷμα. . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Καὶ τί μὲ μέλει ἐμένα ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μὲ μέλλει ἐμένα ὅμως Ἐὰν δὲν σᾶς φονεύσω, χάνω τετρακόσιαις χικιάδες φράγκα ποῦ κληρονομῶ. . . . Ἐλᾶτε τώρα, μὴν εἴσθε τόσον ἀπάνθρωπος !

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἰσα-ἰσα ἐπειδὴ εἶμαι φιλόανθρωπος καὶ πρῶτα-πρῶτα ἀγαπῶ τὸν ἑαυτό μου, δι' αὐτὸ δὲν μονομαχῶ . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Δὲν γίνεται ! Θὰ μονομαχήσετε, ὁ θάνατός σας μοῦ εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἄμε ἔς τὸ καλὸ, χριστιανέ μου . . . ἄλλως τε δὲν μονομαχῶ μὲ ξένους . . . ἄς ἔλθῃ ὁ ἴδιος.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Εἶναι ἀδύνατον . . . Ἰδοὺ ἐγὼ ἄντ' αὐτοῦ ! . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Δι' ἐπιτρόπου δὲν μονομαχοῦν.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Οἱ δειλοὶ ναί, ἀλλ' οἱ ἔχοντες κᾶπως καρδίαν . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Πῶς ! Μὲ ὑβρίζετε ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Δὲν ἤξεύρω, ὅπως θέλετε ἐκλάβετε το, μοῦ εἶναι ἀδιάφορον !

ΦΥΚΑΡΗΣ, — Μ' αὐτὸ εἶναι πρόκλησις.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Βεβαίως !

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Πρόκλησις ἐκ μέρους σας

ΔΙΚΑΙΟΣ. — "Οχι ! ἐκ μέρους τῆς ὑβρισθείσης σκιάς τοῦ μακαρίτου θείου μου

ΦΥΚΑΡΗΣ, μετὰ θυμοῦ. — "Οχι, εἶναι ἰδική σας !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — "Οχι. Τῆς σκιάς !

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἰδική σας, σᾶς λέγω !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μὰ τί διάβολο ! . . . Δὲν 'ξεύρω 'γὼ τώρα τίνας εἶναι !

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ψεύδεται !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Πῶς ! Ὑβρίζετε κ' ἐμὲ τώρα ! Ἄ ! μ' αὐτὸ εἶναι πολύ. Κύριε, μετὰ τὴν μετὰ τῆς σκιάς μονομαχίαν σᾶς προκαλῶ καὶ ἐγώ.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — "Οπως καὶ ὅπου καὶ ὅταν θέλετε ! . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Σήμερον.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Σήμερον. Ἐκλέξατε τὰ ὅπλα !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Σᾶς ἀφίνω τὴν ἐκλογήν.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἔστω. Τὸ ξίφος.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Τὸ ξίφος, πολὺ καλά.

ΦΥΚΑΡΗΣ, θυμωμένος. — Δουῖλος σας [Ἀνέρχεται τὴν σκηνὴν ὅπως ἀναχωρήσῃ].

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Κύριε, Κύριε

ΦΥΚΑΡΗΣ, ἐπιστρέφων. — Τί ἀγαπᾶτε ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μὴ λησμονήσετε ὅτι με τὴν σκιάν θὰ μονομαχήσετε πρῶτα !

ΦΥΚΑΡΗΣ, ἀναχωρῶν. — Καὶ με σκιάς καὶ με φαντάσματα μονομαχῶ τώρα ! [Ἐξέρχεται].

ΣΚΗΝΗ Ε'

ΔΙΚΑΙΟΣ, μόνος.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Πάει κ' αὐτό, ἐτέλειωσε ! Τώρα εἶμαι πλούσιος Ἐχω τετρακόσιαις χιλιάδες φράγκα θὰ ζήσω τέλος πάντων. . . . θὰ ζήσω καὶ θὰ ἀποδείξω εἰς τοὺς μοχθηροὺς ὅλους ὅτι μόνον τὸ χρῆμα ὦ ! διάβολε ! Ἐλησμόνησα τὴν μονομαχίαν ! . . . Καὶ ἂν με ξεγάλη αὐτός ; ! . . . ἂν με μεταβάλῃ εἰς σκιάν καὶ με στείλῃ εἰς ἀντάμωσιν τοῦ ἀφ' ἡμῶν

μεταστάντος θείου μου ; ! . . . Τότε ; 'Η κληρονομία ; . . . ἡ τετρακόσαις χιλιάδες φράγκα ! . . . ὦ ! Καὶ εἶναι πλέον ἢ βέβαιον ὅτι αὐτὸς θὰ μὲ ξεβγάλη . . . 'Εγὼ ποτέ μου δὲν ἔπιασα σπαθί ! . . . τί λέγω ! σπαθί ; Οὔτε σουγιά κολοκοτρώνη ! . . . 'Α ! χωρὶς ἄλλο εἶμαι ξεβγαλμένος . . . ἐπέπρωτο τέλος πάντων νὰ μὴ ζήσω πλούσιος . . . ὦ ! τύχη, τύχη ἄστατος ! Τυφλή . . . Στραβή ! . . . 'Απὸ τὴν Σκύλλαν μὲ ρίπτεις εἰς τὴν Χάρυβδιν, ἀπὸ τὴν αὐτοκτονίαν εἰς τὸν διὰ μονομαχίας θάνατον ! . . . ὦ ! καὶ τώρα δὲν μοῦ μένει πλέον ἄλλο παρὰ νὰ ἀποπερατώσω τὴν ἐπιστολήν μου καὶ νὰ δώσω τέρμα εἰς τὸ ἀχρεῖον αὐτὸ δίλημμα ! . . . ὦ ! αὐτοκτονήσω ! . . . τετέλεσται ! . . . 'Ερρίφθη ὁ κύβος . . . ἃς γράψω . . . 'Α ! ὄχι ! ἴσως μὲ ἐμποδίσῃ κανεὶς πάλιν . . . 'Ας αὐτοκτονήσω πρῶτον . . . καὶ ὕστερα γράψω ἂν εὐκαιρήσω ! . . . [Σύρει τὴν συρτοθήκην τῆς τραπεζῆς καὶ ἐκβάλλει περιστροφον] .

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'

ΔΙΚΑΙΟΣ καὶ ΒΑΣΕΛΛΟΣ

ΒΑΣΕΛΛΟΣ *εἰσιρχόμενος*. — 'Ιούλιε, τί κατάστασις εἶν' αὐτή ;
ΔΙΚΑΙΟΣ. — Αὐτή ; Εἶναι κατάστασις δι' ὑποκατάστασιν ! . . .
ΒΑΣΕΛΛΟΣ. — 'Εγὼ δὲν βλέπω εἰμὴ ἀκαταστασίαν ! . . .
ΔΙΚΑΙΟΣ. — 'Ακουσε, φίλε μου. Ἐτυχε μίαν φορὰν καὶ εἰς ἐμὲ νὰ μειδιάσῃ . . .

ΒΑΣΕΛΛΟΣ. — 'Η Μαριγοῦλα ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Οὐφ ! ἀδελφὲ καὶ σύ, ποῖα Μαριγοῦλα ; . . .
ὦ Τύχη !

ΒΑΣΕΛΛΟΣ. — Αἶ ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — 'Αλλὰ φαίνεται τὸ μεidiaμά της ἦτον εἰρωνεία . . .

ΒΑΣΕΛΛΟΣ. — Δὲν σὲ καταλαμβάνω . . . Ὑποκατάστασις, Μαριγοῦλα, εἰρωνεία, μεidiaμα, Τύχη . . . τ' εἶν' αὐτὸ !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἐχεις δίκαιον ! Εἶχα τὸ ἀτύχημα, ποῦ λές, φίλε μου, νὰ κληρονομήσω τετρακόσαις χιλιάδες φράγκα . . .

ΒΑΣΕΛΛΟΣ. — Δυστυχία σου ! . . . Βρὲ τί λές ! αἴντε ἀπὸ 'δῶ !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μά ! . . . ἄκουσε . . . Ἐκληρονόμησα, τετρακόσαις χιλιάδες φράγκα, ὑπὸ τὸν ὄρον . . .

ΒΑΣΕΛΛΟΣ. — 'Ο,τι δήποτε κι' ἂν εἶναι αὐτὸς ὁρος, πάντα τετρακόσαις χιλιάδες φράγκα εἶν' αὐτά . . . μὲ τὴν διαφορὰν ποῦ σὲ μένα δὲν περνοῦν αὐτά ! . . . Βρὲ τί λές ! Καὶ πενήντα

δραχμαῖς ἂν κληρονομοῦσες σύ, θὰ ἦσουν τώρα 'ς τὸ Φρενοκομεῖον . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Θέλεις πῖστεψε, θέλεις μὴ πιστεύεις. . . . Σοῦ λέγω μόνον ὅτι ὁ θεῖός μου ὁ Κονδυλοφόρος σοῦ ἄφησε χρόνους...

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Μόνον ; . . . Καλλίτερα νὰ μοῦ ἄφηνε τὴ σκούφια του ! . . . Ὡστε λοιπὸν κληρονομεῖς ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Καὶ ναὶ καὶ ὅχι καὶ ὅχι καὶ ναὶ ! . . .

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Δηλαδή ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Κληρονομῶ ὑπὸ ὅρους ἢ μᾶλλον δὲν κληρονομῶ διότι ὑπάρχουν ὅροι !

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ἀρχίζω νὰ σὲ πιστεύω ἀφοῦ παραμιλεῖς. . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Τὰ βλέπεις ;

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Μὰ πῶς γίνεται νὰ κληρονομήῃς καὶ νὰ μὴ κληρονομήῃς ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἰδού. Κληρονομῶ τετρακόσιαις χιλιάδες φράγκα ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ φονεύσω ἐν μονομαχίᾳ τὸν ὑπολογαγὸν Γεράσιμον Φυχάρην . . .

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Τί λές, ἀδελφέ ! . . . Αὐτὰ δὲν γίνονται ! . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἰσα ἴσα ἐπειδὴ δὲν γίνονται γι' αὐτὸ δὲν κληρονομῶ κ' ἐγώ ! . . .

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Πῶς ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Νά ! δὲν κληρονομῶ ! . . . καὶ διὰ τοῦτο θὰ τινάξω τὰ μυαλά μου ! . .

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Γι' αὐτὸ πῆρες τὸ ρεβόλβερ μου ; Μὰ καὶ γιατί παρακαλῶ δὲν κληρονομεῖς ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μπορῶ ἐγὼ νὰ σκοτώσω ἄνθρωπον καὶ μάλιστα ὑπολογαγόν ;

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἀμμέ ;

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — ὦ ! βλάχα ! . . . ὦ μποῦφο ! . . . ἢ μᾶλλον ἀμαθέστατε ! . . . Βρὲ δὲν ξέρεις. . . ἀλλὰ ποῦ νὰ ξέρης, σὺ δὲν ἀνοίξες ἀκόμη βιβλίον. . . Βρὲ δὲν ξέρεις ὅτι ὁ ὅρος τοῦ φόνου τοῦ Φυχάρη εἶναι αἵρεσις ἀνήθικος καὶ ἐπομένως θεωρεῖται ὡς μὴ γεγρημμένη καὶ κληρονομεῖς ; . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἀττειεύεσαι ;

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Ἄμ ! δὲν ἀνοίγεις τὸ τυχὸν κληρονομικὸν δίκαιον νὰ ἰδῇς !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἄ ! μὰ τότε ! . . .

ΒΑΣΙΛΕΥΣ. — Τότε εἶσαι πλούσιος φιλαράκο μου !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Στάσου, ἀδελφέ μου, νὰ σὲ φιλήσω. [Ὁρμᾷ καὶ τὸν ἀσπάζεται]. Σὺ εἶσαι καλλίτερος ἀπὸ ὅλους τοὺς συμβολαιο-

γράφους τῆς περιφερείας μας ! "Ελα ἄλλη μιὰ φορά !
[Τὸν ἀσπάζεται]. Καὶ ἄλλη μία !... Κι' ἄλλη !...

ΒΑΛΣΑΜΟΣ. — Μὰ φθάνει, ἀδελφέ, φθάνει !...

ΔΙΚΑΙΟΣ. — "Οχι, ὄχι, δὲν φθάνει ! "Αλλὰ τώρα δὲν ἔχω καιρόν ! Τὰ βρίσκομε ! Τώρα, τρέχω, πετῶ 'ς τοῦ Φυκάρη.... διότι ξέρεις τὸν προσεκάλεσά εἰς μονομαχίαν !... [Λαμβάνει τὸν πῖλον καὶ φεύγει δρομαίως]. "Α ! τέλος πάντων εἶμαι πλούσιος !... [Ἐξέρχεται].

Μεταλλαγή τῆς σκηνῆς

Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Φυκάρη.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ αἰθουσαν φιλοκάλως διασκευασμένην. Εἰς τὸ βάθος θύρα ἀνωθεν τῆς ὁποίας ὡρολόγιον.

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ, μόνη.

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ παρατηροῦσα τὸ ὡρολόγιον. — "Αχ ! πόσον ἄργεϊ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα !... Κι' αὐτὸς ὁ ὠροδείκτης εἶναι νωθρὸς σ' ἂν ὑπάλληλος ὑπουργείου !... Τί νὰ κάμω... "Αχ ! τί πληῖξαι !... Νὰ τὸν εὔρεν ἄρα ὁ θεὸς μου ;... Καὶ ἂν τὸν εὔρε, νὰ ἐπέτυχῃ ; "Αχ ! πῶς μὲ φοβίζει ἡ ἀποτυχία !... Ἀνησυχῶ ὡς ὑποψήφιος βουλευτῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς διαλογῆς !... Θὰ κερδήσω ἄρα ! Θὰ ἐπιτύχω !... Θεέ μου ! τί ἀνησυχία !... Μὰ διατί ἄργεϊ ;... Μὴ φοβεῖται νὰ μοὶ φέρῃ τὴν ἀπάντησιν ;... μὴ συνέβη τίποτε ἀπευκατῶν ;... Καὶ εἶναι τόσον ὀξύθυμος ὁ θεὸς μου !... Δὲν τὸ ἔχει τίποτε νὰ μπατσίσῃ ὁλόκληρον λόχον διὰ τῷ τίποτε !... Νὰ ἐνέδωκεν ἄρα ὁ Ἰούλιος ;... Νὰ εἶπε τὸ ναί ;... Τότε διατί δὲν ἔρχεται ;... Διατί ἄργεϊ τόσον ;... Διατί ;...

ΣΚΗΝΗ Β'

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ καὶ ΦΥΚΑΡΗΣ

[Ὁ Φυκάρης ἔρχεται ἐπισπασμένως καὶ κατέρυθρος ἐξ ὁρῆς. Βηματίζει μεγάλως βήμασι κατὰ πλάτος τῆς σκηνῆς.]

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Λοιπόν, θεῖέ μου ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἀνεψιά μου, εἶσαι ἄτυχη !...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ ἔντρομος. — Τί λέτε ;

ΦΥΚΑΡΗΣ ἑξακολουθῶν νὰ βηματίζῃ. — Λέω πῶς τὸν ἔχασες καὶ ἴσως ἴσως χάσεις καὶ ἐμένα !...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ — Καλὲ θεῖέ μου !...

ΦΥΚΑΡΗΣ ^{ὡς ἄνω.} — Αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω !... Καὶ ἔπρεπε νὰ μὴν ἦταν πεθαμμένος νὰ τοῦ δείξω γώ !...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ ^{ἐντρομος.} — Πῶς ! ἀπέθανε ;... "Αχ ! [^{πίπτει ἐπὶ καθίσματος}].

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Πῆγε 'ς τὸ διάβολο !... ἀλλὰ καὶ ἀπὸ 'κεῖ ἀκόμα δὲν ἡσυχάζει, στέλλει παραγγελίαις 'ς τοὺς ἀνεψιούς του, ποῦ νὰ πάρῃ ὁ διάβολος καὶ τοὺς ἀνεψιούς καὶ τῆς ἀνεψιαῖς !...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Μὰ θεῖε μου...

ΦΥΚΑΡΗΣ ^{ὡς ἄνω.} — Μὰ καὶ ξεμὰ δὲν ἔχει... Μὴ ἐσύ, ἓνας ἐκεῖνος... "Αμ ! ὁ θεῖος ;... Ποῦ νὰ πάρῃ ὁ διάβολος καὶ τοὺς θείους καὶ τῆς θείαις ἀκόμα !

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Μὰ, θεῖέ μου, τί ἔχετε ; τί σᾶς ἔκαμεν ;...

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Μ' ἐπροκάλεσεν ὁ ἄνανδρος ! Μὲ ἐπροκάλεσεν ἀλλὰ δι' ἄλλου !...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Ποιός ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ποιὸς ἄλλος παρὰ ὁ πεθαμμένος !

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ ^{ἰδία.} — Δυστυχία μου ! παραμιλεῖ... Κύριος οἶδε τί νὰ ἔχῃ !...

ΦΥΚΑΡΗΣ. — "Α ! ἔπρεπε νὰ ἦταν ζωντανὸς νὰ τοῦ ἔβγαινα τὸ καρύδι, μὰ τί νὰ σοῦ κάμω, πρόφθασε καὶ πῆγε 'ς τὸ διάβολο μόνος του !...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ ^{ἰδία.} — Θεέ μου !... Τί νὰ κάμω ;... Παραφρονεῖ !... [^{ἱψηλωμένος}]. Τὸν εἶδατε, θεῖε μου, τὸν Ἰούλιον ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Τὸν εἶδα, μάλιστα. Καὶ ἴσως τὸν ξαναἰδῶ διὰ τελευταίαν φορὰν !

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Μὰ τότε ποιὸς ἀπέθανε ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Πάλιν τὰ ἰδία ! Ποιὸς ἄλλος παρὰ ὁ θεῖος του !..

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Καὶ τὸ εἴχατε γιὰ νέον αὐτό ; Αὐτὸς ἀπέθανε πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — "Αχ ! Νὰ μὴ τὸν προφθάσω !...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Αἱ ! τί νὰ γίνῃ ! Μὴ κάνετε ἔτσι... κι' ἄλλοι χάνουν τοὺς φίλους των, μὰ δὲν κάνουν ἔτσι...

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Φίλος μου ! Ποῦ 'στὸ διάβολο 'βρέθηκε φίλος μου, ἀφοῦ καὶ πεθαμμένος ζητᾷ νὰ μὲ ξεβγάλῃ !...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Μὰ δὲν 'μπορῶ νὰ σᾶς καταλάβω, θεῖε μου.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — "Α ! βέβαια πῶς δὲν 'μπορεῖς ! Εἶναι πράγματα αὐτά, νὰ 'μιλοῦν κ' οἱ πεθαμμένοι.

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Μὰ...

ΦΥΚΑΡΗΣ. — 'Μιλοῦν, σοῦ λέω !... Ζητοῦν μάλιστα καὶ ἐκδίκησιν !... Μὰ ἔννοια σου, καὶ σοῦ τὸν φτειάνω γώ !...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Μ' ἄφου 'πέθανε ;

ΦΥΚΑΡΗΣ παραφερόμενος. — Θὰ τὸν σκοτώσω ! . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Πεθαμμένον ἄνθρωπον ! . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ ὡς ἄνω — Πεθαμμένον ξεπεθαμμένον δὲν ἔχει ! . . .

Ποῖός τοῦ εἶπε νὰ πεθάνῃ ! . . . Γὺ' ἄκουσε 'δῶ . . . Τὰ σπα-
θιά μου ποῦ εἶναι ; . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ ἀνησυχῶσα. — Μά, θεῖε μου, δὲν κάθεστε νὰ πά-
ρετε τίποτα, νὰ πάρετε ἓνα ποτῆρι νερό ! . . . [Ἰδία]. Θεέ μου !
τί θὰ γείνω ! . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ ὡς ἄνω. — Τὰ σπαθιά μου, σοῦ λέω ! . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ μετληχίως. — Μὰ εἴσθε κουρασμένος . . . δὲν κά-
θεσθε 'λίγο . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Θὰ μὲ ἀκούσης ἢ ὄχι ! . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Δὲν μὲ λυπᾶσθε, τὴν κακομοῖρα ! . . . Τί
θέλετε νὰ κάμετε . . . ἡσυχᾶστε . . . Πάρετε μὲ λειμονάδα, ἓνα
καφέ, ἓνα κονιάκ, τέλος πάντων κάτι τι . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Μὰ γιὰ τρελλὸν μὲ παίρνεις ; Ἐννοεῖς ἢ δὲν
ἐννοεῖς ὅτι μὲ προσέβαλαν ;

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Σᾶς προσέβαλλαν ; Ποῖός ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ποῖός ; Σὲ ποῖον μ' ἔστειλες ;

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Ὁ Ἰούλιος ; . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ παραφερόμενος. — Ναί, αὐτὸς ὁ κύριος Ἰούλιος . . . ὁ
Αὔγουστος . . . ὁ Σεπτέμβριος . . . ἀλλ' ἐννοῖα σου καὶ ἡῦρε τὸν
δάσκαλόν του . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ ἰδία. — ὦ ἄτυχία ! Θεέ μου ! . . . [Ῥυθλοφώνως].
Καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἐγὼ θὰ εἶμαι ἡ αἰτία ; . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Οὐφ ! χριστιανή μου, δὲν 'νοιώθεις ! Αἰτία σοῦ
εἶπα εἶναι ὁ θεὸς του, ὁ βρυκόλακας, ὁ καλικάντζαρος ! . . .
Αὐτὸς εἶναι ποῦ μὲ προκαλεῖ . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ — Μ' ἄφου 'πέθανε ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Καὶ πεθαμμένος στέλλει παραγγελίας ἀπὸ τὸν
ἄδην νὰ μέ . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ ἰδία. — Παραλογίζεται ! . . . Δυστυχία ! . . .

[Κτύπος εἰς τὴν θύραν]

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΔΙΚΑΙΟΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Ἐμπρός !

ΔΙΚΑΙΟΣ εἰσερχόμενος. — Συγγνώμην ἂν σᾶς ἐνοχλῶ . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ ἔκπληκτος ἰδίᾳ. — Ὁ Ἰούλιος ! . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ χαιρετῶν. — Δεσποινίς . . . [Τῷ Φυκάρῃ]. Κύριε Φυκάρῃ, χαίρω πολὺ ποῦ σᾶς εὐρίσκω . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ ἀποτόμως. — Καὶ ἐγὼ ἐπίσης . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ τῷ Δικαίῳ ἰδιαιτέρως. — Εἶδες σήμερον τὸν θεῖόν μου ;

ΔΙΚΑΙΟΣ τῇ Μαριγούλᾳ ἰδιαιτέρως. — Σὲ παρακαλῶ μὴ στιγμή!.. [Τῷ Φυκάρῃ]. Κύριε Φυκάρῃ, πρὸ ὀλίγου, ἐν τῇ ἐξάψει μου, ἐν τῇ παραφορᾷ μου σᾶς προεκάλεσα εἰς μονομαχίαν ἐξ ὀνόματος τοῦ θεοῦ μου . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ ἀποτόμως. — Σοῦ ἐπαναλαμβάνω ὅτι μὲ σένα θὰ μονομαχήσω ! . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Σᾶς παρακαλῶ ! Σᾶς εἶπον ὅτι ἐν τῇ ἐξάψει μου, σᾶς προεκάλεσα, ἀδιάφορον πλέον ἐκ μέρους τίνος . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ὅχι, καθόλου ! Δὲν εἶναι ἀδιάφορον ! . . . Διαφέρει πολὺ ! . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ τῷ Φυκάρῃ. — Μά, θεῖέ μου, σταθῆτε ν' ἀκούσετε τὸν κύριον . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Τί ἄλλο κάνω παρὰ νὰ τὸν ἀκούω ! . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Λοιπόν, ἔλεγον ὅτι ἡ παραφορά μου, ἡ ἄκαιρος, τὸ ὁμολογῶ, μὲ ἠνάγκασε νὰ φερῶ πρὸς ἡμᾶς διὰ τρόπου, κάπως ἀποτόμου . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἀποτομωτάτου, κύριε ! . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἐστω, ὅπως θέλετε

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Καὶ τώρα, τί ζητεῖτε ;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Νὰ μὴ γίνῃ πλέον λόγος περὶ μονομαχίας . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ ἰδίᾳ. — Ἀχ ! τί καλὰ ! Ὁ καυμένος τί συμβιβαστικὸς ποῦ εἶναι !

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἄ ! δειλιᾶτε, αἱ ! . . . Ὅχι, κύριε . . . Μὲ ἐπροκαλέσατε καὶ ὀφείλετε νὰ κτυπηθῆτε ! . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Θεῖέ μου . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ ὀργίλως. — Σιώπα, σύ ! . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μ' ἀφοῦ ἔρχομαι νὰ κακονίνωμεν τὰ πράγματα ἄλλως ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Δηλαδή, πῶς ἐννοεῖτε ; . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι παρεφέρθην . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἀφοῦ τὸ ὁμολογεῖτε, πρέπει νὰ μονομαχήσωμεν !

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ ἰδίᾳ. — Τί ἄγριος ποῦ εἶναι σήμερα ὁ θεῖός μου !..

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Καὶ ἂν σᾶς ἐζήτουν συγγνώμην ;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Δὲν ἔμπορῶ ! Πρέπει νὰ κτυπηθῶ. Εἶμαι στρατιωτικὸς . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μὰ ἡ σκιά τοῦ μακαρίτου καὶ πολυχλαύστου θεοῦ μου θεωρεῖ ἐαυτὴν ἱκανοποιημένην . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Δὲν ἔχω, σᾶς εἶπα, νὰ κάμω μὲ τὴν σκιάν, μὲ σᾶς θὰ κτυπηθῶ! . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ *ἰδίᾳ*. — Τί θέλουν ἔς τὴ μέση ἡ σκιαῖς δὲν ἔμπορῶ νὰ καταλάβω!

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μὰ ἐγὼ ἂν παρεφέρθην, παρεφέρθην ἐξ αἰτίας ἐκείνης, ὥστε ἀφοῦ ἱκανοποιήθη ἡδὴ, πᾶσα μεταξύ μας διαφορά παύει.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Δὲν παύει καθόλου! Μὲ ὑβρίσατε καὶ ὀφείλετε νὰ κτυπηθῆτε.

ΔΙΚΑΙΟΣ *ἰδίᾳ*. — Δὲν τόχω σκοπὸ ὕστερα ἀπὸ τετρακόσιαις χιλιάδες φράγκα ποῦ ἔχω!

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ *τῷ Φυκάρῃ*. — Μὰ ἀφοῦ ὁ κύριος σᾶς ζητεῖ συγγνώμην.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Δὲν τ' ἀκούω ἡ γὰρ αὐτά!

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ *ἰδίᾳ*. — Δὲν τ' ἀκούει αὐτὸς αὐτά, μὰ ἡ γὰρ τὸν χάνω κ' ὕστερα; [*τῷ Φυκάρῃ ἰδιαιτέρως*]. Ἡ ἐπιμονή σας αὐτή, θεῖε μου, θὰ μὲ καταστρέψῃ. . . . τὴν εἶναι περιστάσεις νὰ τελειώσῃ ἡ ὑπόθεσις ἐκείνη.

ΦΥΚΑΡΗΣ *ἀφοῦ σκεφθῇ ἐπ' ὀλίγον. Ἰδίᾳ*. — Νὰ σοῦ πῶ δὲν ἔχει καὶ ἄδικο! . . . Ἄν τῷ φερὲν ἡ τύχη νὰ τὴν ξεφορτωθῶ. . . γι' αὐτὸ ἰδοῦμε! . . . [*τῷ Δικαίῳ*]. Σᾶς εἶπα ὅτι εἶμαι στρατιωτικός. . . . ἀλλ' ἀπόστρατος καὶ τὰ πράγματα συμβιβάζονται, ὑπὸ ἓνα ὅμως ὅρον.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Πάλιν ὅρους ἔχομε! [*Ἰδίᾳ*].

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Τὰς μετὰ τῆς ἀνεψιᾶς σχέσεις σας τὰς γνωρίζω. Καίρὸς, μοῦ φαίνεται, εἶναι πλέον νὰ παύσουν. . .

ΔΙΚΑΙΟΣ *λαμβάνων τὸν πῖλον τοῦ ὅπως ἀναχωρήσῃ*. — Εὐχαρίστως, ἀφοῦ τὸ θέλετε, οὔτε θὰ τῆς ξαναμιλήσω. . . . [*κινεῖται νὰ φύγῃ*].

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Πῶς! . . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ. — Πῶς! . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Δὲν θέλετε, εἶπατε, νὰ παύσουν αἱ μεταξύ μας σχέσεις;

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ναί . . . ἀλλὰ. . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἀλλὰ; . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Διὰ. . . Διὰ τοῦ γάμου. . .

ΔΙΚΑΙΟΣ *ἀναπηδῶν*. — Πῶς! . . . Μὰ ἔχετε. . . [*Ἰδίᾳ*]. Μὲ τετρακόσιαις χιλιάδες φράγκα νὰ υπογυναικωθῶ δὲν πάει. . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ *ἰδίᾳ*. — Διστάζει ὁ ἄπιστος! . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Λοιπόν ;...

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μά...

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Μά καί ξεμά δέν ἔχει .. ἥ τὴν παίρνετε ἢ μονομαχοῦμεν !...

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μ' αὐτὸ εἶναι βία...τὸ ξέρετε...

ΜΑΡΙΓΟΥΔΑ ^{ἰδίᾳ}. — Ἰδέτε τὸν ἄθλιον...Μ' ἀπαρνεῖται...
᾽Ω οἱ ἄνδρες...

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ὅπως θέλετε πάρτετέ το, μοῦ εἶναι ἀδιάφορον !... Μὲ προσεβάλατε καὶ ὀφείλετε νὰ μὲ ἱκανοποιήσετε ἢ διὰ τοῦ ἐνὸς τρόπου ἢ διὰ τοῦ ἄλλου.

ΔΙΚΑΙΟΣ ^{ἰδίᾳ}. — Τί διάβολο νὰ κάμω ! Καὶ τὸ ἓνα κακὸ καὶ τὸ ἄλλο χειρότερο !...[ῥηλοφώνως]. Δέν εἶναι δυνατόν νὰ συμβιθασθῶσι τὰ πράγματα ἀλλέως πως ;

ΜΑΡΙΓΟΥΔΑ ^{τῷ Φυκάρῃ ἰδιαιτέρως}. — Ὅχι, θεῖτε μου νὰ ἐπιμείνετε.

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἀδύνατον ! Ἡ ὁ γάμος ἢ ἡ μονομαχία !... Σκεφθῆτε !...

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ξέρετε ὁ γάμος...ἀπαιτεῖ...

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἄνδρα καὶ γυναῖκα...αὐτὰ τὰ ἔχομεν...τί ἄλλο

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἡθελα νὰ εἰπῶ...[ἰδίᾳ]. Νὰ ἦταν τρόπος νὰ τῶκοβα ἀπὸ ᾽δῶ μέσα !

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Περιμένω.

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Ἐάν μοῦ ἐδίδατε καιρὸν νὰ σκεφθῶ. Ἐάν...

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Νὰ σκεφθῆτε ;

ΜΑΡΙΓΟΥΔΑ ^{τῷ Φυκάρῃ ἰδιαιτέρως}. — Ὅχι, θεῖτε μου...δέν χρειάζεται σκέψις...

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Βεβαίως. Ζήτημα ὡς τὸ τοῦ γάμου, ἀπαιτεῖ σκέψιν...[ἰδίᾳ]. Καὶ φευγάλαν !...

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἐκατάλαβα ! Θὰ μονομαχήσωμεν !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Σὲ παρακαλῶ !...

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΒΑΣΣΑΜΟΣ καὶ οἱ προλαθόντες

ΒΑΣΣΑΜΟΣ ^{εἰσέρχεται δραματικῶς}. — Συγγνώμην !... Μὲ συγχωρεῖτε...ὁ Ἰούλιος ἐδῶ εἶναι ;...[ἰδὼν τὸν Δικαίον]. ᾽Α ! νάτος !... Φίλε μου, εἶσαι ἀτυχής, ἀτυχέστατος !

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Τί ; τί ; Τί συμβαίνει ;

ΦΥΚΑΡΗΣ ^{ἰδίᾳ}. — Καμμία συμπαιγνία θὰ εἶναι !...

ΒΑΣΣΑΜΟΣ. — Ὁ θεῖος σου ἥλλαξε γνώμην! . . .
 ΦΥΚΑΡΗΣ *ἰδίᾳ*. — Τὸν μασκαρᾶ! Δὲν 'συχάζει! . . . Καὶ 'ς
 τὸν τάφον ἀκόμη ἀλλάζει γνώμας! . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ *ἀδελφῶν*. — Λέγε. . . λέγε, τί συμβαίνει;

ΒΑΣΣΑΜΟΣ. — Μὲ ἤυρεν ὁ συμβολαιογράφος καταφουρισ-
 μένος καὶ μοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι εὗρεθ' νεωτέρα διαθήκη τοῦ θείου
 σου, διὰ τῆς ὁποίας σὲ ἀποκληρόνει, διότι τὸν ἔχεις βρῖσει κά-
 ποτε σκαιῶς! . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ *πίπτει ἐπὶ καθίσματος*. ὦ κεραμίδι! . . . [Συνερχόμενος] Μὰ
 μήπως. . .

ΦΥΚΑΡΗΣ *ἰδίᾳ*. — Μὰ δὲν ἔλῃσεν ἀκόμη ὁ βρυχόλακας!

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ *ἰδίᾳ*. — Ὁ καῦμένος! . . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Μὰ μήπως δὲν ἐνόησες καλὰ;

ΒΑΣΣΑΜΟΣ. — Τί λὲς ἀδελφέ. . . Νά! μοῦ 'δωσε καὶ τὸ
 ἀντίγραφον. . . [Ἐξάγει ἐκ τοῦ θυλακίου του χάρτην].

ΔΙΚΑΙΟΣ. — ὦ! ποῦ νὰ πάρῃ ὁ διάβολος κι' αὐτὸν καὶ τ'
 ἀντίγραφά του! . . . Τὸν μασκαρᾶ! . . . Αὐτὰ τ' ἀντίγραφα καὶ τὰ
 ἀπόγραφα εἶναι ποῦ μὲ φάγανε. . . ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν τε-
 λείωσε! . . . Τὸ ἤθελε φαίνεται ἡ Τύχη μου ν' αὐτοκτονήσω . . .
 Μία, δύο, τὴν ἐγλύτωσα ἀλλὰ . . . τὴν τρίτην. . .

ΒΑΣΣΑΜΟΣ. — Αὐτὰ εἶνε ἐκδίκησις. . . φρόντισε μόνον νὰ
 ἐπιστρέψῃς τὰ λιανὰ ποῦ σοῦ δάνεισεν ὁ συμβολαιογράφος γιὰτ'
 εἶναι μανιώδης ἐναντίον σου. . .

ΔΙΚΑΙΟΣ. — ὦ! αὐτοὶ οἱ συμβολαιογράφοι! . . . Τοὺς ἤξερα
 τί πράγματα εἶναι! . . . [Τῷ Βασσάμῳ]. 'Αντώνη, συγχώρα με καὶ
 ὁ Θεὸς σχωρέσοι! . . .

ΒΑΣΣΑΜΟΣ. — Τί; τί; . . . τί σοῦ ἤρθε;

ΔΙΚΑΙΟΣ. — Εἶπα ὅτι θὰ αὐτοκτονήσω καὶ τώρα μάλιστα. . .
 [Τῷ Φυκάρῃ]. Κύριε Φυκάρη, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ζητήσω
 τὴν χεῖρα τῆς ἀνεψιᾶς σας! . . .

ΦΥΚΑΡΗΣ. — Ἐπὶ τέλους! . . . Ἦλθες 'ς τὰ λογικά σου. . .

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ *ἰδίᾳ*. — Ἐσώθην! . . .

ΒΑΣΣΑΜΟΣ *ἀναχωρῶν*. — Τρέχω ν' ἀναγγεῖλω τὴν αὐτοκτο-
 νίαν σου! . . .

[Ὁ Δικαῖος καὶ ἡ Μαριγοῦλα δίδουσι τὰς χεῖρας]

Ν. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

